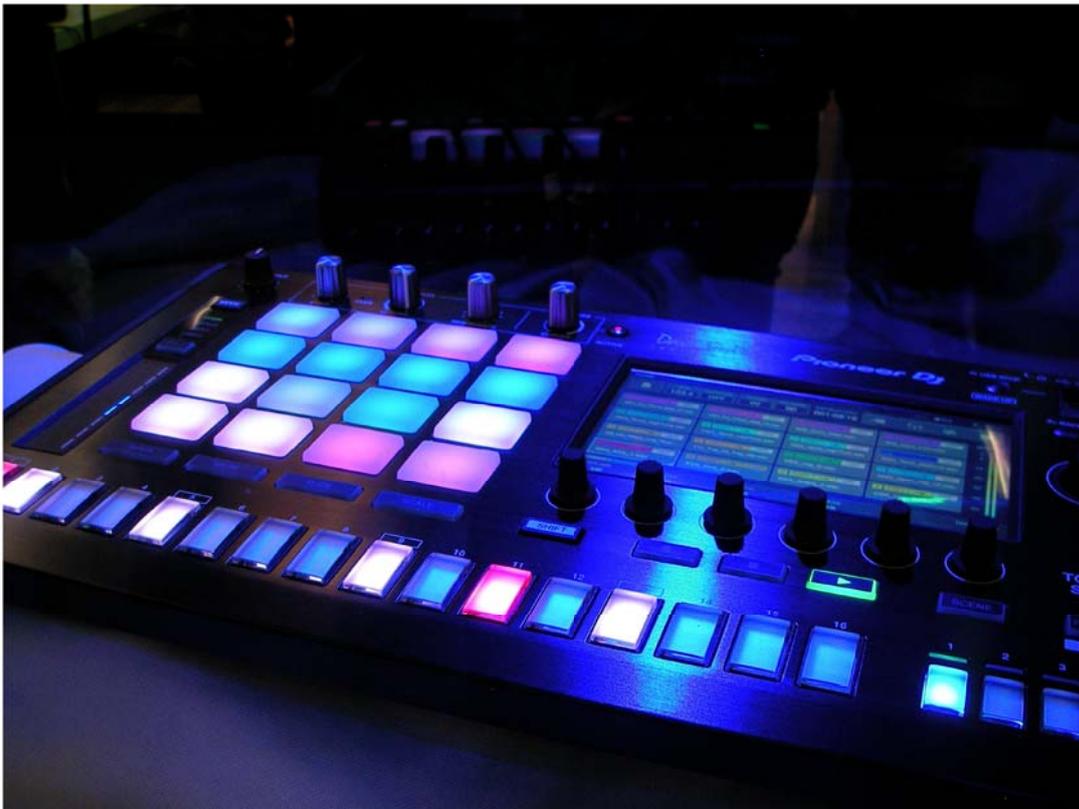

Ροή εσόδων για τον σύγχρονο δημιουργό, καλλιτέχνη, μουσικό.

[Photo link](#)

Όλοι γνωρίζουμε τις κοσμογονικές αλλαγές που έγιναν στον χώρο μας τα τελευταία 20 χρόνια. Βιώνουμε την διαδικασία της μετάβασης από την εποχή που οι καταναλωτές επιθυμούσαν την κτήση και την κατοχή προϊόντων (π.χ. εφημερίδες, CD και DVD, βιβλία, συσκευασμένα παιχνίδια κτλ.) σε αυτήν της επιθυμίας πρόσβασής τους στο περιεχόμενο (ownership versus access). Ως αποτέλεσμα αυτής της μετάβασης, όλοι ανεξαιρέτως οι δραστηριοποιούμενοι στον χώρο παραγωγής, προβολής, προώθησης, διανομής, πώλησης και προστασίας των μουσικών έργων βρίσκονται αντιμέτωποι με μεγάλες προκλήσεις. Την ώρα που οι παραδοσιακές βιομηχανίες δοκιμάζονται (δισκογραφία, μέσα ενημέρωσης, κανάλια λιανικής πώλησης κτλ.), νέοι «παίκτες» κάνουν αισθητή την παρουσία τους και αναλαμβάνουν σε μορφή πακέτου τον ρόλο του διανομέα, του λιανοπωλητή, του καναλιού μετάδοσης και αναπαραγωγής του περιεχομένου (μουσικά έργα, βιβλία, εφαρμογές κτλ.) μέσω μίας ή περισσότερων συσκευών τους, δημιουργώντας τις γνωστές σε όλους μας σήμερα αυτοκρατορίες ψηφιακού περιεχομένου (Apple, Google, Amazon, Netflix κ.ά.). Στο νέο αυτό, και υπό συνεχή διαμόρφωση τοπίο, καλούμαστε να αναζητήσουμε λειτουργικούς, πιο ελκυστικούς, ταχύτερους και μικρότερου κόστους τρόπους που θα μας επιτρέψουν να παραμείνουμε ανταγωνιστικοί.

Οι δημιουργοί επιθυμούμε να συγκεντρώνουμε έσοδα (πνευματικά δικαιώματα) από τις διαφορετικές χρήσεις για τις οποίες αδειοδοτούμε τα έργα μας. Στις μέρες μας οι παραδοσιακές χρήσεις διευρύνθηκαν και με νέες μορφές χρήσης εκμετάλλευσης που αφορούν κατά κύριο λόγο τις νέες τεχνολογίες και τις ψηφιακές πλατφόρμες / υπηρεσίες. Αποτέλεσμα αυτού είναι να υφίστανται στις μέρες μας περισσότερες χρήσεις από ποτέ και άρα περισσότερα κανάλια ροής εσόδων . Στα θετικά οφείλουμε να προσθέσουμε και το ότι οι νέες αυτές πηγές εσόδων δεν είναι προσβάσιμες μόνο από τους συμβεβλημένους με τις δισκογραφικές εταιρίες ή εκδότες, δημιουργούς, αλλά και από τους ανεξάρτητους δημιουργούς μέσα από κατάλληλα εργαλεία και πλατφόρμες.

Όλοι γνωρίζουμε πόσο έργο και πόσος χρόνος απαιτείται για ένα συνθέτη ή στιχουργό προκειμένου να φτάσει στο σημείο που θα μπορεί να βιοπορίζεται μόνο από τα έργα του αλλά και πόσο ευάλωτοι είμαστε οι δημιουργοί στις διαρκείς εναλλαγές της μόδας και των προτιμήσεων του κοινού. Οφείλουμε λοιπόν οι δημιουργοί να διασφαλίσουμε ότι θα αξιοποιήσουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο όχι μόνο τα έργα μας και τα ηχογραφήματά τους (εφόσον κατέχουμε τα master) αλλά και τη δυνατότητα εμφανίσεων (εφόσον έχουμε τις γνώσεις και δεξιότητες), καλύπτοντας ακόμα και τον τομέα της διάθεσης της εικόνας μας (brand) μέσω διαφημίσεων, υποστήριξης προϊόντων, πρωτοβουλιών αλλά και της πώλησης συναφών με τις δραστηριότητές μας προϊόντων (merchandize).

Οι ροές εσόδων που θα παρουσιάσουμε σε μια σειρά άρθρων αφορούν:

- α) Δημιουργούς (συνθέτες, στιχουργούς, τραγουδοποιούς, διασκευαστές, μεταφραστές).
- β) Καλλιτέχνες που δραστηριοποιούνται δισκογραφικά (μουσικούς, τραγουδιστές).
- γ) Μουσικούς και ερμηνευτές που δραστηριοποιούνται επαγγελματικά στον χώρο της ηχογράφησης (session musicians).

Φυαικά πρόσθετες ροές εσόδων δύναται να παραχθούν και από:

- α) Την εξάσκηση γνώσεων και δεξιοτήτων, όπως είναι η διδαχή της μουσικής θεωρίας, της αρμονίας, της ενορχήστρωσης κτλ., η διδασκαλία μουσικών οργάνων, ο προγραμματισμός

ηλεκτρονικών μουσικών οργάνων και ψηφιακών μουσικών συστημάτων, η εκπαίδευση στην ηχογράφηση και μουσική παραγωγή κτλ.

β) Την διαχείριση και αξιοποίηση της εικόνας και φήμης ενός καλλιτέχνη ή δημιουργού (branding).

γ) Τη χρηματοδότηση μουσικών παραγωγών ή άλλων καλλιτεχνικών δράσεων απευθείας από το κοινό (crowdfunding) ή μέσω συνεργασίας με ιδρύματα, εταιρείες, φορείς κτλ. Ας δούμε στην συνέχεια τις διαφορετικές πηγές εισοδημάτων και τον τρόπο συλλογής τους.

[Photo link](#)

Ροές εσόδων προερχόμενες από τις δραστηριότητες ενός δημιουργού στο φυσικό και στο ψηφιακό περιβάλλον

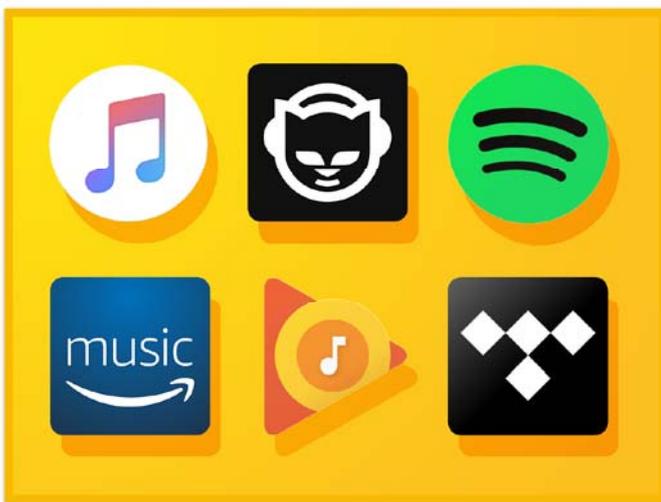
Δικαιώματα από «μηχανική» αναπαραγωγή (Mechanical Royalties)

Πρόκειται για μία από τις βασικές κατηγορίες πνευματικών δικαιωμάτων και αφορά ποσά που εισπράττονται και καταβάλλονται στους δικαιούχους για την αναπαραγωγή ηχογραφημάτων που περιέχουν έργα τους σε φυσική ή ψηφιακή μορφή. Η αδειοδότηση χρήσης μηχανικών δικαιωμάτων (mechanical license) χορηγεί το δικαίωμα αναπαραγωγής

και διανομής προστατευόμενων από πνευματικά δικαιώματα έργων μουσικής σε CD, βινύλια, ταινίες, κασέτες, ringtones, usb flash drives, ψηφιακές καταφορτώσεις.

Τις καταφορτώσεις ο παραλήπτης μπορεί να διατηρήσει και να αναπαραγάγει σε μόνιμη βάση (permanent digital downloads), ενώ υφίστανται και άλλες ψηφιακές, διαδραστικές και μη, χρήσεις, που συναντάμε στα διαφορετικά επιχειρηματικά μοντέλα που υιοθετούν οι διαφορετικές υπηρεσίες, όπως για παράδειγμα οι à la carte καταφορτώσεις ή η παροχή στους συνδρομητές της δυνατότητας κατοχής μιας θυρίδας αποθήκευσης των μουσικών επιλογών τους στους διακομιστές του παρόχου (cloud based digital locker) και συνδυασμένες προσφορές μουσικής (bundled music offerings).

[image link](#)

Υπεύθυνοι για την καταβολή και απόδοση

των δικαιωμάτων αυτών στους δικαιούχους τους είναι, ανάλογα με την περίπτωση, ένας ή περισσότεροι από τους ακόλουθους:

- α) δισκογραφικές εταιρείες,
- β) εκδότες,
- γ) οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης,
- δ) πάροχοι υπηρεσιών διανομής και πώλησης μουσικών έργων μέσω διαδικτύου (digital aggregators) από online καταστήματα όπως

τα «iTunes», «Amazon», «CD Baby», κ.α.).

Κάποιες υπηρεσίες όπως οι «The Orchard» και «iNGrooves» κτλ. απευθύνονται σε δισκογραφικές εταιρείες, ενώ άλλες όπως οι «CD Baby», «TuneCore» κτλ. απευθύνονται σε δημιουργούς που εκδίδουν οι ίδιοι τα ηχογραφήματα των έργων τους και κατέχουν τα ηχογραφήματα (master owners).

Δικαιώματα από δημόσια εκτέλεση (Public Performance Royalties)

Πρόκειται για μια από τις βασικές κατηγορίες πνευματικών δικαιωμάτων και αφορά ποσά που εισπράττονται και καταβάλλονται στους δικαιούχους σε περιπτώσεις που ένα μουσικό έργο καθίσταται προσιτό σε έναν κύκλο προσώπων ευρύτερο από το στενό οικογενειακό και φιλικό περιβάλλον και ιδίως μέσω:

- α) της ζωντανής εκτέλεσης των έργων τους ενώπιον κοινού (live) και
- β) της χρήσης ηχογραφημένων έργων διά μηχανικών μέσων από το ραδιόφωνο, την τηλεόραση, καταστήματα (κλαμπ, εστιατόρια κτλ.) ή δίκτυα (διαδίκτυο, κινητή τηλεφωνία κτλ.).

Τα δικαιώματα αυτά αποδίδονται στους δικαιούχους τους (δημιουργούς, κληρονόμους, ιδιοκτήτες, εκδότες) από τους ΟΣΔ πνευματικών δικαιωμάτων.

«Μηχανικά» δικαιώματα μέσω συνεχούς ροής (Streaming Mechanical Royalties)

Αφορά ροή εσόδων από δικαιώματα που οφείλονται όταν τα ηχογραφήματα των μουσικών έργων μεταδίδονται διά της επιγραμμικής (online) τεχνολογίας συνεχούς ροής (streaming) μέσω υπηρεσιών παροχής μουσικής κατ' απαίτηση (on-demand services). Τέτοιες υπηρεσίες είναι οι Spotify, Rdio, Rhapsody κτλ.

Τα δικαιώματα αυτά αποδίδονται από τις πλατφόρμες που αναπαράγουν τα ηχογραφήματα (Spotify, Apple Music, or Deezer κ.α.) στους αδειοδοτούντες τη χρήση των έργων από (π.χ. ΟΣΔ, εκδότες ή παρόχους υπηρεσιών όπως το CD Baby), οι οποίοι στη συνέχεια τα αποδίδουν στους δικαιούχους τους (δημιουργούς κτλ.) με βάση τους όρους της μεταξύ τους σύμβασης.

Στο επόμενο άρθρο θα συνεχίσουμε με την παρουσίαση πρόσθετων ροών εσόδων.

Αντώνης Πλέσσας